

**Є. М. Влізло, канд. наук з держ. упр.,
Черкаська районна державна адміністрація;
С. М. Кудревич, здобувач
Черкаського державного технологічного університету**

ДЕРЖАВНА КЛАСТЕРНА ПОЛІТИКА

Активация та розвиток кластерів є новим підходом до формування інноваційної економіки. Кластерна політика стрімко набирає популярності, як за кордоном, так і в Україні. Разом з тим, до цих пір існує невизначеність з приводу специфіки кластерної політики, її місця в ряді вже існуючих інструментів економічної політики держави. В Україні поки що слабо відомі і внаслідок цього не знаходять застосування найбільш дієві інструменти активациі та розвитку кластерів. З цією метою, спираючись на зарубіжний досвід, проаналізуємо ці та інші проблеми теорії та практики кластерної політики держави.

Державну кластерну політику можна розділити на два напрями:

- заходи, спрямовані на активацию і розвиток відразу всіх кластерів в межах регіону (країни);
- заходи з активациі та розвитку конкретного кластера.

Двоїстість кластерної політики пов'язана з тим, що держава, будучи однією з трьох сторін, залучених до процесу активациі та розвитку кластеру, разом з тим, знаходиться поза межами кожного конкретного кластера, виконуючи функції більш широкі, впливаючи на всі економічні суб'єкти. Заходи, спрямовані на активацию і розвиток всіх кластерів, полягають у формуванні умов, сприятливих для кластеризації економіки. Заходи з активациі та розвитку конкретного кластера полягають в особистій участі у розвитку обраного кластера (аж до світового рівня).

Перший напрям багато в чому має реалізовуватися на найвищому (державному) рівні. У зв'язку з цим ключовими функціями державних органів влади у сфері активациі та розвитку кластерів повинні стати наступні:

- просування ідеї кластерів, її “адвокатування” (за аналогією з ідеєю корисності конкуренції);
- формування і розвиток господарських агломерацій за допомогою реалізації інфраструктурних проектів;
- включення механізмів приватно-державного партнерства;
- інформаційна, методична та освітня підтримка процесів активациі та розвитку кластерів;
- виявлення та моніторинг кластерів в Україні (макропідхід);
- посилення міжрегіонального розвитку кластерів;
- фінансування регіональних програм розвитку.

Участь в активациі і розвитку конкретних кластерів з боку органів державної влади доцільно лише відносно кластерів національної значимості.

Функцією регіональних органів влади є, перш за все, безпосередня участь в активації і розвитку конкретних кластерів на території регіону:

- виявлення та аналіз потенціалу формування кластерів (мікропідхід);
- сприяння у формулюванні цілей, завдань і загальної стратегії кластера;
- участь в кластерних проектах.

Головна особливість кластерної політики, спрямованої на розвиток всіх кластерів у регіоні (країні), полягає в тому, що вона є не додатковим інструментом державного управління (в їх довгому ряду), а, швидше, новим підходом до використання наявного інструментарію. Проблема активації та розвитку кластерів полягає не в браку нових оригінальних заходів, а в тому, що існуючі інструменти неефективні.

Влізло, Є.М. Державна кластерна політика [Текст] / Є.М. Влізло, С.М. Кудрєвич // Міжнародна банківська конкуренція: теорія і практика : збірник тез доповідей VII Міжнародної науково-практичної конференції (24–25 травня 2012 р.) : у 2-х т. – Суми : УАБС НБУ, 2012. – Т. 1. – С. 84-86.